నందిని సిధారెడ్డి

ఎండ . . .

రాళ్ళు పగిల్చే ఎండ!

అగ్గిని జ్ఞప్తికి తెచ్చే ఎండ!!

ఆ ఎండలో రంగి . . .

తలమీద కొంగు కప్పుకొంది.

ఆ చీరకు పాత చిరుగు లున్నాయేమో చిన్న చిన్న మరకుల్లా ఎండ!

తల మాడిపోయేలా ఉంది.

కింద కాళ్ళు చెప్పులు తొడుక్కునే అదృష్టానికి నోచుకోలేదు.

కాళ్ళు చురుక్కుమంటున్నాయి!

ముఖం మీద చెమట కొంగుతో తుడుచుకుని మళ్ళీ తలకి కప్పుకుంది.

ఎండ . . .

చకచకా మెరుస్తున్న ఎండ!

భగభగా మండుతున్న ఎండ!!

ఆ ఎండకి... రంగి కడుపులో ఆకలి . . . .

బుక్కెడు తిండికి నోచుకోని పేగులు ఆ పూట అరుస్తున్నాయి.

కనీసం మంచినీళ్ళైనా.... దగ్గర్లో నల్లాయైనా లేదు.

గుండె దాహంతో కొట్టుకుంటూంది.

నాలుకమీద తడి ఆరిపోయి పిడుచ కట్టుకుపోతూంది.

'దాహం. . . . దూప....'

రంగి త్వర త్వరగా ముందుకి నడుస్తూంది.

ఎండ . . . ఎండ. . .

బీటలో పెరుగుతున్న ధరల్లా ఎండ!

భయంకరమైపోతున్న ఎండ!

భరించరాని ఎండ!

గొడుగు పట్టుకుని భూషయ్య....

పంచెతో చెమటని తుడుచుకుంటున్నాడు.

"కూలీ..., కూలీ....."

అరుస్తూ చుట్టూ చూస్తున్నాడు.

పిలుపులు రంగి చెవుల్లో పడేసరికి రంగికి కడుపు నిండినట్లయింది.

భూషయ్యా.... పిలుపు ....

పిలుపు దగ్గరికి త్వర త్వరగా నడిచింది.

"అయ్యా! ఎక్కడికి పోవాలె?" రంగి అడిగింది.

"ఇగో — ఈ డబ్బాలు బస్టాండుకి మోస్కరావాలె." భూషయ్య సమాధానం.

'రెండు డబ్బాలు.... నిండా నూనె!.... అబ్బో, మోయగలనా.... ఈ స్థితిలో...' అనుకోబోయిన రంగికి ఇంట్లో రెండు పూటలనుంచి తిండిలేని పిల్లలు కళ్ళ

ముందు కదిలారు. అరుస్తున్నట్లు... ఏడుస్తున్నట్లు.... ఒకటే ధ్వనులు!

అంతే! 'మోయక తప్పదు' అనుకుంది.

"సరే, ఎంతిస్తావు, సేటూ?"

"రెండు పావలాలు."

"చాలదు, బాబూ! ఒక్క రూపాయైనా ఇప్పించండి, సేటూ!"

"ఒదేం కుదరదు. ఆరాన కంటేనే... రా."

"అట్లా అనకు, సేటూ! పిల్లలు గలదాన్ని. రెండు గలిసి బరువు శానా ఉన్నయ్. ఒక్కొండు మైలు దూర ముంది... ఒక్క పావలా ఎక్కువ చేసుకోండి."

"నీవ్వం లేదు, పదిమైసలంటే లేవు. ఒక్కటే మాట... వస్తే రా.... లేకపోతే....."

వళ్ళీ మధ్యకి మరో కూలి మనిషి వచ్చింది. నోరు విప్పనే విప్పింది.

"ఎంతిస్తానంటున్నారు, సేటూ?"

"రెండు పావలాలు ఇస్తానంటున్న."

"అరువై పైసలియ్యండి, బాబూ, నే నొస్తా..." కొత్త కూలి ఒప్పందం.

రంగికి భయమేసింది.

'ఈ దాన్స తప్పితే... ఎలా .... పిల్లలు .... ఆంటి.'

ఆలోచిస్తూనే రంగి ఒప్పుకుంది

"రెండు పావులాలకే... నే నొస్తా... పద, సేటూ...."

రెండు డబ్బాలు రంగి తలమీద కెక్కాయి.

రంగి నడుస్తూంది.

ఆ వెనకాలే సేటు నడుస్తున్నాడు.

ఎండ... ఎండ.... బతుకు లెండ గొట్టే ఎండ.....

రంగి కాళ్ళకి పొక్కులొస్తున్నట్లున్నాయి. తలమీద మోయలేని బరువు...

చెమట కారి ఆవిరైపోతూంది.

కడుపులో ఆకలి ఒంటిని చుట్ట చుట్టేస్తూంది.

అడుగు వేయటమే కష్టంగా ఉంది.

'ఇంకా అరమైలు..... అమ్మో! నడవగలవా?

'తప్పదు. నడవాల్సిందే.' తప్పనిసరి పరిస్థితులలో నడుస్తూంది ఆయా సంగా.

ఎండ!

వెన్నెలలా తెల్లగా ఉ[illegible] ఎండ...

భూషయ్య రంగి వెనకాలే నడుస్తూ ఆలోచిస్తూ పోతున్నాడు.

ఎదురీత... ఫోటో— [illegible]. చిత్ర (మద్రాసు)

రంగి....

రంగి వెనకాలే భూషయ్య...

భూషయ్య కళ్ళలో రంగి...

చిక్కిపోయిన రంగి నడుము....

భూషయ్య కళ్ళలో నాజూగ్గా!

ఎండిపోయిన రంగి శరీరపు ముడతలు....

భూషయ్య కళ్ళలో అందమైన ఒంపులుగా!

'అబ్బ! రంగి ఒక్క క్షణం.... ఈ... ఈ కౌగిట్లో....

భార్య చనిపోయిన ఏడాదినుంచి స్త్రీ స్పర్శే కరువు.....

ఒతని[illegible] కామ[illegible] [illegible] అడుగులు బిరబిరా వేశాడు

* * *

రంగి పడిపోయింది!

నేలమీద ధన్‌మని పడిపోయింది!

నడవలేక పడిపోయిందా?

పోటురాయి తగిలి పడిపోయిందా??

భూషయ్య వికృత చేష్ట ఫలితంగా పడిపోయిందా?

అన్నీ ప్రశ్నలుగానే పేరుకుంటు న్నాయి.

రంగితల రాయికి తగలంతోనే తలకి పెద్ద గాయం పడింది.

గాయంలోంచి రక్తం కారి పోటూంది.

రక్తం... రక్తం...

[illegible] రక్తం మడుగులా తయారౌతుంది.

[illegible]

అందరి కళ్ళలో పడిపోయిన రంగి తలలోంచి కారుతున్న రక్తం...

నిండుకుపోయిన రక్తం మడుగు...

కానీ — భూషయ్య కళ్ళలో మాత్రం?...

పడిపోయిన డబ్బాలు!

కారిపోయి నేలలో ఇంకిపోతున్న నూనె!

రక్తం మీద తేలుతున్న నూనె!

భూషయ్య గుండెలో కోపం....

నూనె పోయినందుకు కోపం...!

డబల్ లాభం సంపాదించాలని తీసు కెళుతున్న నూనె నేలపాలయినందుకు కోపం.....

కోపం ముంచు కొచ్చింది...

రంగిని చంపివేయా అనిపించింది.

రంగి చచ్చినట్లే పడి ఉంది చిన్నగా మూలుగుతూ.

'చివరకు ఆ నూనె పైసలు వసూలు చేసుకోందే రంగిని వదల కూడదు' అనే నిర్ణయానికొచ్చి లేచి పడ్డాడు.

గుంపు పెరిగి పోటూంది — మళ్ళా కరిగి పోటూంది —

తలా ఒ రాంగా జాలిచూపి పదు ఎతూ వెళ్ళిపోతున్నారు.

ఒక రిక్షా ఒగర్చుకుంటూ వచ్చి ముందిని [illegible] ఆగిపోయింది!

రిక్షా లాగలేక రిక్షా ఏడు పడి పోయేలా గుర్నాడు.

రిక్షా లొక్కుంటూ బతికే కుర్రాడు రిక్షా దిగాడు. రిక్షాలో కూచున్న బాబూ దిగాడు.

"ఏంటి? ఏమైంది...."

జనాన్ని తోసుకుంటూ ముందుకెళ్ళి చూశాడు.

"ఎవరూ పడిపోయింది... ఎట్లా పడింది?" కళ్ళు పరిశీలించాయి.

'తన రంగి....

తను పొందలేని రంగి....

తనకు తోడుగా పాలమూరి పనిచేస్తున్న రంగి.....'

"రంగీ" అని పడిపోయిన శరీరం మీద పడి ఏడ్చాడు.

కాసేపట్లో తేరుకుని, రంగిని చేతుల మీద తీసుకెళ్ళి రిక్షాలో వేశాడు.

రిక్షా ఎక్కి వచ్చిన బాబు సూటు వేసుకుని చూస్తున్నాడు.

తనని ముందు గమ్యానికి చేర్చంచే వెళ్ళటానికి వీల్లేదంటూ మొండిగా వాదించాడు.

"ఆలస్యమయితే....నా భార్య ప్రాణాలు మట్టిలో కలిసిపోతాయి, దొరా!"

నర్సింలు ప్రాధేయపడ్డాడు.

సూటువాలా కాళ్ళమీద పడి బతిమాలి సంతృప్తి పరిచాడు.

నర్సింలు రిక్షా ఎక్కాడు.

భూషయ్య రిక్షాకి అడ్డం తిరిగాడు.

"నూనె నష్టం భరించుకోవాల్సింది మీరే."

"నూనె డబ్బు లివ్వందే వెళ్ళటానికి వీల్లేదు. ఇచ్చాకే కదులు" అంటున్నాడు. నర్సింలు భయపడ్డాడు.

"మేం భరించుకోలేం దొరా!"

నర్సింలు బతిమాలి లాభం లేక పోయింది.

నర్సింలులో తెగింపు పుట్టింది.

భూషయ్య నిర్దయగా వాగుతున్నాడు.

ఇద్దరి మధ్యా మాటా మాటా పెరిగింది.

భూషయ్య మీద నర్సింలుకు తగని కోపం పెరిగింది.

ఆవేశంతో మాటలు విడిచిపెట్టాడు.

"నీ ఇష్టం— ఏం జేస్కుంటవో చేస్కో! నా భార్య.... నా రంగి.... ప్రాణాలు కాపాడుకోవాలి..." అంటూ నర్సింలు రిక్షా లాక్కుని వెళ్ళిపోయాడు.

భూషయ్య కోపం మరింత మండుతూంది.

* * *

ఆసుపత్రి నుండి ఆదరా బాదరాగా బయటికొస్తున్న నర్సింలుకి భూషయ్య .... అతని వెనకాల సూటువాలా.... ఆ వెనకాల ఇద్దరు పోలీస్ కానిస్టేబుళ్ళమంటూ చెప్పుకునే ఎర్రటోపీలు .... ఎదురొచ్చాయి.

"స్టేషనుకి పద!

నూనె పొడగొట్టినవట బే! పొడగొట్టింది సాలక ఇష్టమున్నట్లు తిట్టినవట. క్యాబే, బలిసిపోయింది గాడ్ది కొడుకులకు. ... అవులా, నడువ్ స్టేషన్‌కి" ఒక ఎర్ర టోపీ మాట్లాడింది.

మరో టోపీ నర్సింలుకి సంకెళ్ళు వేసింది.

కొంతదూరం నడిచాక నర్సింలుకి దేవుని గుడివద్ద డబ్బు లడుక్కుంటున్న తన పిల్లలు దూరంగా కనిపించారు.

రెండురోజుల తరవాత...

కటకటాల్లోంచి బయటికి చూసిన నర్సింలు లొట్టలు బోయిన కళ్ళకి శవపరీక్ష కోసం తీసుకురాబడ్డ రంగి కనిపించింది.

ఇక చూడలేక నర్సింలు బాధగా ముఖాన్ని చేతుల్లో దాచుకుంటూ నేలకేసి చూశాడు.

ఆ చూపుల్లో....

ఒక మెతుక్కోసం తగవులాడుతున్న రెండు చీమలూ.... ఆ చీమల్ని నలిపేసి దోచుకుపోతున్న చేతి వేళ్ళూ కనిపించాయి—

మరో దృశ్యంలో

మెతుకును దోచుకుపోబోయిన చేతి వేళ్ళూ, ఆ వేళ్ళని కలిసికట్టుగా కుడుతూ కుడుతూ పట్టుపట్టి ఆహారాన్ని సాధించు కొంటున్నచీమలూ కనిపించాయి.

వెంటనే నర్సింలు మనసులో కొత్త మెరుపు మెరిసింది. కాని —అడ్డంగా కటకటాలు ఎదురుపడి నిలుచున్నాయి. *

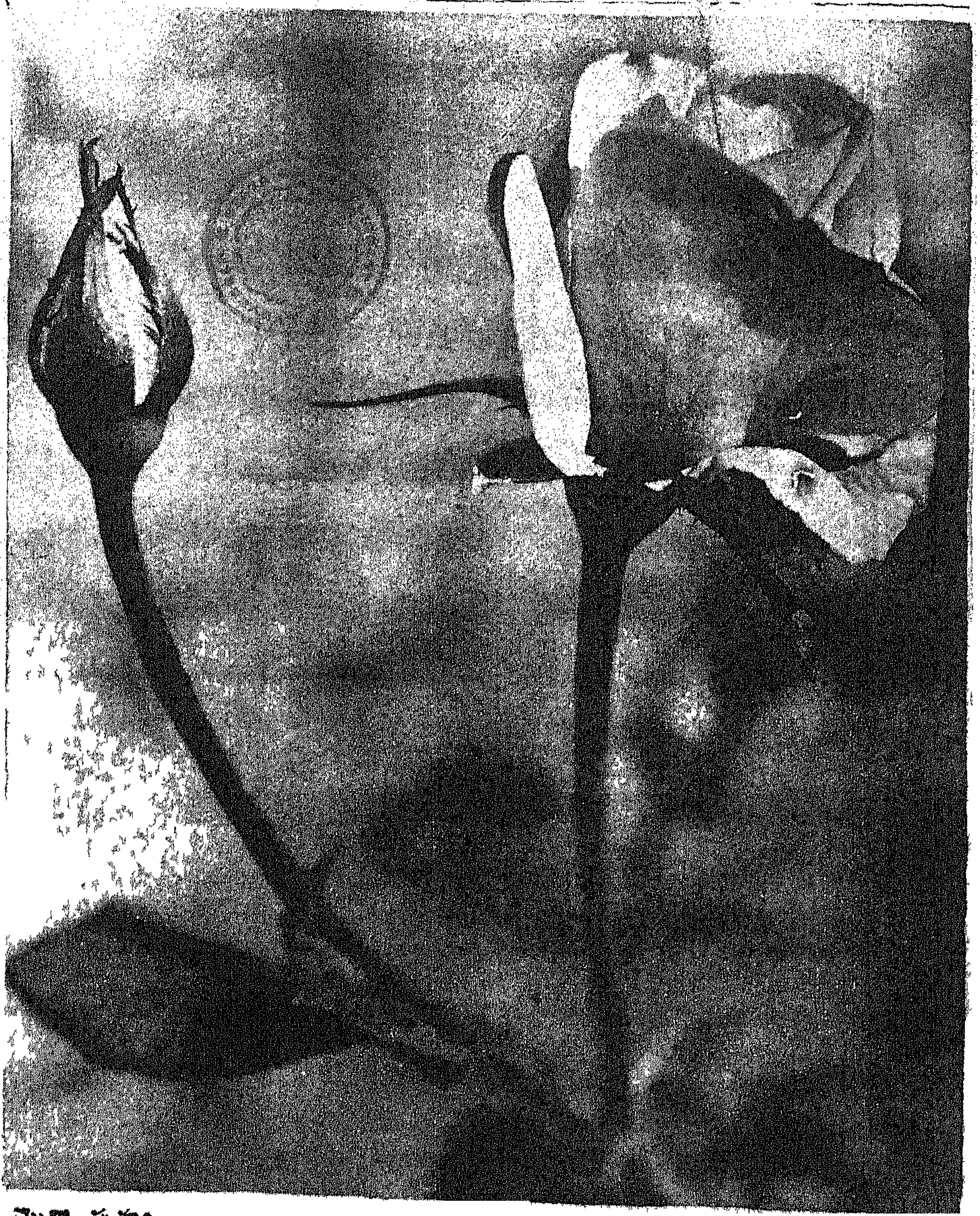

మొగ్గా పువ్వూ

ఫోటో— కె. రామస్వామన్నరావు (చిత్రరంజన్)